

## Secció Civil. Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 2 de Cervera

Carrer &&&Estudivell&&&, 15 - Cervera- C.P.: 25200

TEL.: 973036000

FAX: 973036005

ADREÇA electrònica:mixt2.cervera@xij.gencat.cat

N.I.G.: 2507242120218016916

### Procediment ordinari (Contractació article 249.1.5) 33/2021-A

-

Matèria: Judici ordinari (resta de casos)

Entitat bancària BANC SANTANDER:

Per a ingressos en caixa. Concepte: 2188000004003321

Pagaments per transferència bancària: IBAN &&&ES55&&& 0049 3569 9200 0500 1274.

Beneficiari: Secció Civil. Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 2 de Cervera

Concepte: 2188000004003321

Part demandant/executant:

Procurador/a: Jaume Moya Matas, Jaume Moya

Matas

Advocat/ada: Mònica Revuelta Godoy

Part demandada/executada: COFIDIS, SA Sucursal  
a Espanya

Procurador/a: Karina Sales Comas

Advocat/ada: Marta Alemany Castell

## SENTÈNCIA NÚM. 80/2021

**Jutge: &&&Joaquin&&& de Manuel de &&&Cespedes&&& Torres**

Cervera, 31 de maig de 2021

Vistos per mi, el Sr. JOAQUÍN DE MANUEL DE CÉSPEDES Y TORRES, jutge que va actuar en substitució en el Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 2 de Cervera, les actuacions de Judici ordinari seguits sota el número 33 dels de 2021, promoguts pel procurador el Sr. JAUME MOYA MATAS en representació de , amb la direcció tècnica de la Lletrada Sra. &&&MONICA&&& REVOLTA GODOY contra **COFIDIS, SA**, que es va personar representada per laprocuradora Sra. KARINA SALES COMAS i defensada per la Lletrada Sra. MARTA ALEMANY CASTELL, i de què resulten els següents

### ANTECEDENTS DE FET

**PRIMER.-** Per la &&&meritada&&& representació de es va

interposar demanda de judici declaratiu ordinari contra COFIDIS, SA en què, després d'exposar els fets i esmenar els fonaments de Dret que va estimar oportuns, va acabar suplicant al Jutjat que es dictés sentència per la qual: 1r) es

declari la nul·litat de les clàusules del crèdit imposades a l'actora per la demandada, per la qual s'imposen uns interessos remuneratoris usuraris, uns interessos de demora abusius, una comissió per quotes impagades, una fórmula per al càlcul dels interessos il·legibles i incomprensible, un possible venciment anticipat per impagament de dos o més mensualitats i per manca de transparència i negociació entre les parts; 2n) es condemni a la demandada al reintegrament de les quantitats indegudament cobrades en aplicació de les clàusules impugnades que, segons l'extracte aportat i tret que hi hagi un error o una omisió involuntaris ascendeix a la quantitat de 13.579,71 euros; 3r) es condemni a la demandada a l'abonament dels interessos legals computats des de la data de cada cobrament indegut i 4t) es condemni a la demandada al pagament de les costes causades.

**SEGON.-** Admesa a tràmit la demanda, es va disposar el trasllat als demandats i la seva citació a termini perquè en l'improrrogable terme de vint dies compareguessin i contestessin, cosa que van fer ambdós, actuant amb la mateixa representació i defensa, per oposar-se a la demanda i interessar la seva íntegra desestimació amb imposició de les costes a la demandant.

**TERCER.-** En l'audiència prèvia al judici celebrat amb l'assistència de totes dues parts, els lletrats es van ratificar en els seus respectius escrits d'al·legacions. Constatada la subsistència del plet i després de rebutjar la sol·licitud de la demandada de suspendre el **&&&curdo&&&** se les actuacions per prejudicialitat i solucionats per l'actora els defectes denunciats per la demanda com a excepció processal, es van fixar els fets controvertits i **&&&incontrovertidos&&&**. Rebut el plet a prova, es van admetre els mitjans proposats per ambdues parts i, tractant-se únicament de prova documental i de conformitat amb el que estableix l'article 429 LEC, van quedar les actuacions conclusos.

## FONAMENTS DE DRET

### **PRIMER.-** Pretensions de l'actora.

Després dels aclariments efectuats per l'actora a l'acte de l'audiència prèvia, s'evidencia que s'exercita amb la demanda, de forma acumulada, les accions de nul·litat per usura i de nul·litat per manca de transparència de les clàusules del contracte de crèdit **&&&DIRECT-CASH&&&**, subscrit el 14 de gener de 2002, amb un import inicial de 3000 euros, que posteriorment va assolir un total finançat de 13.129,10 euros. Es tractava en veritat d'una línia de crèdit revolving amb un tipus d'interès mensual estipulat de l'1,74% mensual, del qual resulta una **&&&TIN&&&** del 20,84 i una TAE del 22,95%, cosa que, segons la demanda, resulta excessiu en comparació dels tipus dels contractes de crèdit al consum.

Part la demanda de la condició de consumidors dels demandants-de conformitat amb el que estableix l'article 3 del RDL 1/2007 pel qual s'aprova el Text Refós de

la Llei de Consumidors i Usuaris i l'article 2 de la Directiva 93/13 CEE del Consell - en ser persones físiques que actuen en un àmbit aliè a la seva activitat empresarial.

Addueix la part actora que ni tan sols va tenir accés a les condicions de la targeta, ja que les condicions no venen signades pels actors i sobretot, resulten completament il·legibles, cosa que és causa de nul·litat del contracte per manca de transparència. Abunda l'actora en l'argument indicant que l'adversa va incomplir seu deure proporcionar informació adequada cap a les condicions de la contractació i, a més, resulta que en la sol·licitud del crèdit no apareix cap condició econòmica. També s'impugna que la demandada li exigeixi quotes per la contractació d'un segur quan en el document contractual no apareix requadre algun per afirmar que s'opta per ell, ni les seves condicions.

Descendint al particular, la demanda enumera les clàusules del crèdit que impugna per abusives.

Així, es refereix en primer lloc als interessos de demora que, per bé que reconeix que no ha estat capaç de localitzar-los en les condicions del contracte, diu impugnar-los amb caràcter preventiu. Amb el mateix caràcter preventiu s'impugnen la formula presentada per al calculo d'interessos, que resulta il·legible i incomprendible per a qualsevol consumidor, i la de venciment anticipat.

Amb caràcter essencial, impugna els interessos remuneratoris, pactats al 22,95% per considerar-los usuraris, atès que s'estipula un tipus d'interès notablement superior al normal dels diners i manifestament desproporcionat amb les circumstàncies del cas.

Impugna també la comissió per quotes impagades, d'entre 7,92 i 20 euros, segons resulta de l'extracte aportat, cosa que pot entendre's com l'aplicació d'un 4% sobre el deute. Considera l'exigència d'aquesta comissió com una doble penalització contrària al que estableix la Llei General per a la Defensa de Consumidors i Usuaris.

Com a conseqüència de l'anterior, es reclama de la demandada la restitució de la quantitat de 13.579,71 euros que es reputen indegudament percebuts per aplicació de les clàusules considerades abusives, segons el detall del calculo que s'explica en el Fet Sisè de la demanda.

#### **SEGON.- Posició de la demandada.**

Amb caràcter previ, en el seu escrit de contestació, a més de sol·licitar la suspensió del procediment per prejudicialitat penal, la demandada va oposar l'excepció de defecte formal en el mode d'interposar la demanda.

Ambdues qüestions van anar debatudes i resoltes en l'audiència prèvia. Així es va desestimar la pretensió de suspensió per prejudicialitat, per les raons que allà es van exposar i a què només cap remetre's. De la mateixa manera, es va

desestimar l'excepció de defecte legal en el mode de proposar la demanda, una vegada que la demandada es va donar per satisfeta amb els aclariments de la lletrada de l'actora, que, en resum, va manifestar que en la demanda s'exerciten de manera acumulada l'acció de nul·litat per usura i l'acció de nul·litat per manca de transparència.

Seguidament la demandada va oposar la prescripció de l'acció de reclamació de quantitat sobre els interessos abonats. Invoca la jurisprudència que distingeix entre l'acció **&&&merodeclarativa&&&** de nul·litat, que reconeix com a imprescriptible, i l'acció de restitució, subjecta al termini de prescripció de 10 anys de l'article 121-20 del Codi civil Català.

Sobre el **&&&dies&&&** a **&&&quo&&&** d'aquest termini, el situa la demandada el dia 22 de gener de 2002, que va ser quan s'abono la primera quota mensual integrant els interessos i, per tant, quan els demandants van conèixer el tipus d'interès aplicat i van poder exercitar l'acció de restitució. En conseqüència, considerant que la demanda es va interposar el 26 de febrer de 2011, tots els pagaments realitzats pels demandats abans del mes de febrer de 2011 (10 anys endarrere) estarien prescrits. Segons els càlculs de la demandada, entre aquestes dates, els actors no poden reclamar en cap cas els 13.579 euros de la demanda, sinó pel cap alt 1.867,50 euros, una vegada descomptats els imports pagats entre el gener de 2002 i el febrer de 2011.

Pel que fa al control d'usura, va defensar, a la llum de la **&&&STS&&&** de 4 de març de 2020, que el tipus d'interès pactat, de 22,95% TAE és un tipus d'interès normal per a aquest producte específic, això és, un crèdit revolving. Des que el Butlletí Estadístic del Banc d'Espanya Publica els tipus d'interès de crèdits **&&&revolving&&&** el temps mitjà sempre s'ha situat entre el 19% i el 21%, i, a més a més, argumenta que ni tan sols el **&&&TEDR&&&** que recull el Butlletí no és equivalent a la TAE.

D'altra banda, nega la demandada que concorri el requisit subjectiu per apreciar usura, és a dir, que el prestatari acceptés al préstec afectat per la seva situació angixant, inexperiència o el limitat de les seves facultats mentals.

Pel que fa al control de transparència de les **&&&clausulas&&&** contractuals, en la seva contestació, la demandada defensa que el contracte de les actuacions supera el doble control d'inclusió i de transparència, atès que, la **&&&clausula&&&** sobre interessos remuneratoris es troba incorporada en l'epígraf "5. Cost del crèdit", on es diu que l'interès nominal anual serà del 20,84%, cosa que equival a una TAE del 22,95%. De la mateixa manera, l'operativa **&&&revolvente&&&** apareix descrita en les condicions 1a i 2a del contracte. El mateix pel que fa a la comissió per devolució d'impagats.

**TERCER.- Sobre el caràcter usurari dels contractes.**

Per resoldre la qüestió nuclear que planteja aquest litigi, el que sigui oportú és seguir la doctrina marcada per les sentències de Ple de la Sala 1a del TS de data 5-11-2015 i de 4 de març de 2020.

Verdaderament, l'estipulació contractual que estableix el tipus d'interès remuneratori es troba emparat en el principi de llibertat contractual (ex. Article 1255 CC). Es tracta, a més un element essencial i estructural del contracte que, per això mateix, està exclòs del control d'&&&abusividad&&&, sempre que se superin els controls d'incorporació i transparència de la clàusula que els estableix.

Ara bé, encara que els interessos remuneratoris formen part del preu del crèdit i, per tant, la seva fixació es regeix pel principi de l'autonomia de la voluntat i no és susceptible de control del seu eventual &&&abusividad&&&, sí que poden ser declarats nuls si concorren els requisits que a aquest efecte estableix la Llei de Repressió de la Usura.

La invocada Llei de Repressió de la Usura de 1808 es configura, precisament, com un límit a l'autonomia **&&&negocial&&&** de l'article 1255 del Codi civil aplicable als préstecs i, en general, a qualsevol operació de crèdit "substancialment equivalent" al préstec. Així l'ha ve declarant el Tribunal Suprem en sentències, com el núm. 406/2012, de 18 de juny, 113/2013, de 22 de febrer, i 677/2014, de 2 de desembre, a més de la citada de Sentència del Ple de 25-11-2015.

La **&&&STS&&&** de 18-6-12 ja assenyalava que:

"El control que s'estableix a través de la llei de repressió de la usura no ve a alterar ni el principi de llibertat de preus, ni tampoc la configuració tradicional dels contractes, ja que aquest control, com a expressió o plasmació dels controls generals o límits de l'article 1255, es particularitza com a sanció a un abús immoral, especialment greu o reprotxable, que explota una determinada situació subjectiva de la contractació, els denominats préstecs usuraris o lleonins."

I com diu la **&&&STS&&&** de 25-11-2015:

"La Llei d'Usura de 1908 es va promulgar amb la finalitat de reprimir els préstecs usuraris i s'inspira en el principi d'ètica social a què van respondre en el dret històric les que van taxar l'interès dels diners, imposant sancions de diversa índole als infractors i obeeix al propòsit de tallar els grans danys que en l'economia privada venien causant algunes convencions a l'empara de la llibertat de la contractació introduïda en la nostra legislació per la Llei única, títol 16, de l'Ordenament d'Alcalá, i mantinguda en l'article 1255 del Codi civil en què consentia el deutor que el creditor fixés amb excés la quantitat lliurada o es comprometia a pagar-li interessos desproporcionats, obligant-li a la devolució de les sumes que ambdós conceptes ja abusivament representaven, constrets a aquest consentiment contractual per condicions d'angoixant penúria econòmica, inexperiència o limitació de facultats mentals que no li permetien amb llibertat discórrer sobre la seva conveniència i l'extensió dels seus drets per donar-se perfecte compte de les obligacions així contretes i que, com a víctima, el deutor reconeixia i formalitzava"

Pel que fa als requisits per poder considerar un préstec usurari, la **&&&STS&&&** de 25-11-2015, assenyala el següent:

"A partir dels primers anys quaranta, la jurisprudència d'aquesta Sala va tornar a la línia jurisprudencial immediatament posterior a la promulgació de la Llei de Repressió de la Usura, en el sentit de no exigir que, perquè un préstec pogués considerar-se usurari, concorreguessin tots els requisits objectius i subjectius previstos en l'article 1 de la llei. Per tant, i en el que al cas objecte del recurs interessa, perquè l'operació creditícia pugui ser considerada usurària, n'hi ha prou que es donin els requisits previstos en el primer incís de l'article 1 de la llei, això és, "que s'estipuli un interès notablement superior al normal dels diners i manifestament desproporcionat amb les circumstàncies del cas", sense que sigui exigible que, acumuladament, s'exigeixi "que ha estat acceptat pel prestatari a causa de la seva situació angoixant, de la seva inexperiència o del limitat de les seves facultats mentals".

És a dir, com reconeix la demandada, a partir d'aquesta Sentència, ja no s'exigeix la concurrència de l'element subjectiu, sinó que és suficient l'element objectiu.

En conseqüència, en aquest cas, no té raó la demandada quan en l'apartat 4.3 de la seva contestació apel·la a la no concurrència del pressupost subjectiu de la Llei de Repressió de la Usura.

Delimitada la norma aplicable i la seva correcta interpretació, estem ja en condicions d'abordar la qüestió nuclear del debat inter parts que és el d'analitzar si és usurari un contracte de crèdit revolving que estableix un tipus d'interès remuneratori del 22,95% TAE.

Pareix això hem de partir d'una interpretació de l'article 1 de la Llei d'&&&Azcarate&&& que no sembla controvertida entre les parts i que està assentada clarament en la Jurisprudència, qual és, que el tipus d'interès que ha d'utilitzar-se com acabo de comparació, no és l'"interès legal" dels diners, sinó l'"interès normal o habitual" en concurrència amb les circumstàncies del cas i la llibertat existent en aquesta matèria, a què es refereix la Llei.

Per establir el que es considera "interès normal" hem d'acudir a la &&&STS&&& de 4 de març de 2020, que, sobre la referència a utilitzar, el Fonament Quart d'aquesta Sentència assenyala el següent:

“Per determinar la referència que ha d'utilitzar-se com a «interès normal dels diners » per fer la comparació amb l'interès qüestionat en el litigi i valorar si el mateix és usurari, ha d'utilitzar-se el tipus mitjà d'interès, en el moment de celebració del contracte, corresponent a la categoria a què correspongui l'operació creditícia qüestionada. I si existeixen categories més específiques dins unes altres més àmplies (com succeeix actualment amb la de targetes de crèdit i revolving, dins la categoria més àmplia d'operacions de crèdit al consum), haurà d'utilitzar-se aquesta categoria més específica, amb què l'operació creditícia qüestionada presenta més coincidències (durada del crèdit, import, finalitat, mitjans a través dels quals el deutor pot disposar del crèdit, garanties, facilitat de reclamació en cas d'impagament, etc.), ja que aquests trets comuns són determinants del preu del crèdit, això és, de la TAE de l'interès remuneratori.

2.- A aquests efectes, és significatiu que actualment el Banc d'Espanya, per calcular el tipus mitjà ponderat de les operacions de crèdit al consum, no tingui en compte el de les targetes de crèdit i revolving, que es troba en un apartat específic.

3.- En aquest cas, en el litigi sí era discutit quin era l'interès a què es fa referència que havia de prendre's com a «interès normal dels diners». I a aquesta qüestió ha de contestar-se que l'índex que va haver de ser pres com referència era el tipus mitjà aplicat a les operacions de crèdit mitjançant targetes de crèdit i revolving publicat a les estadístiques oficials del Banc d'Espanya, amb què més específicament comparteix característiques l'operació de crèdit objecte de la demanda.

4.- En conseqüència, la TAE del 26,82% del crèdit revolving (que en el moment d'interposició de la demanda s'havia incrementat fins al 27,24%, ha de comparar-se amb el tipus mitjà d'interès de les operacions de crèdit mitjançant targetes de crèdit i revolving de les estadístiques del Banc d'Espanya, que, segons es va fixar en la instància, era una mica superior al 20%, per ser el tipus mitjà de les operacions amb què més específicament comparteix característiques l'operació de crèdit objecte de la demanda. No s'ha al·legat ni justificat que quan es va concertar el contracte el tipus d'interès mitjà d'aquestes operacions fora superior al tingut en compte en la instància.

5.- En tractar-se d'una dada recollida en les estadístiques oficials del Banc d'Espanya elaborades amb base en les dades que li són subministrats per les entitats sotmeses a la seva supervisió, s'evita que aquest «interès normal dels diners » resulti fixat per l'actuació d'operadors fora del control del supervisor que apliquin uns interessos clarament desorbitats”.

I en el Fonament següent diu:

“4.- La sentència del Jutjat de Primera Instància va considerar que, tenint en compte que l'interès mitjà dels crèdits al consum corresponents a les targetes de crèdit i revolving era una mica superior al 20%, l'interès aplicat per &&&Wizink&&& al crèdit mitjançant targeta revolving concedit a la demandant, que era del 26,82% (que s'havia incrementat fins a un percentatge superior en el moment d'interposició de la demanda), havia de considerar-se usurari per ser notablement superior a l'interès normal dels diners.

5.- En el cas objecte de la nostra anterior sentència, la diferència entre l'índex pres com a referència en concepte d'«interès normal dels diners » i el tipus d'interès remuneratori del crèdit revolving objecte de la demanda era major que l'existent en l'operació de crèdit objecte d'aquest recurs. Tanmateix, també en aquest cas ha d'entendre's que l'interès fixat en el contracte de crèdit revolving és notablement superior al normal dels diners i manifestament desproporcionat amb les circumstàncies del cas i, per tant, usurari, per les raons que s'exposen en els següents paràgrafs.

6.- El tipus mitjà de què, en qualitat d'«interès normal dels diners », es part per fer la comparació, alguna cosa superior al 20% anual, és ja molt elevat. Com més elevat sigui l'índex a prendre com a referència en qualitat d'«interès normal dels diners », menys marge hi ha per incrementar el preu de l'operació de crèdit sense incórrer en usura. De no seguir-se aquest criteri, es donaria l'absurd que perquè una operació de crèdit revolving pogués ser considerada usurària, per ser l'interès notablement superior al normal dels diners i desproporcionat amb les circumstàncies del cas, l'interès hauria d'acostar-se al 50%.

7.- Per tal raó, una diferència tan apreciable com la que concorre en aquest cas entre l'índex pres com a referència en qualitat d'«interès normal dels diners » i el tipus d'interès fixat en el contracte, ha de considerar-se com «notablement superior» a aquest tipus utilitzat com índex a què es fa referència, per a aquests efectes que aquí són rellevants.

8.- Han de prendre's a més en consideració unes altres circumstàncies concurrents en aquest tipus d'operacions de crèdit, com són el públic a què solen anar destinades, persones que per les seves condicions de solvència i garanties disponibles no poden accedir a uns altres crèdits menys costosos, i les pròpies peculiaritats del crèdit revolving, en què el límit del crèdit es va recomponent constantment, les quanties de les quotes no solen ser molt elevades en comparació del deute pendent i allarguen molt considerablement el temps durant el que el prestatari segueix pagant les quotes amb una elevada proporció corresponent a interessos i poca amortització del capital, fins al punt que pot convertir al prestatari en un deutor «captiu», i els interessos i comissions meritedes es capitalitzen per meritjar l'interès remuneratori.

9.- Com vam dir en la nostra anterior sentència 628/2015, de 25 de novembre, no pot justificar-se la fixació d'un interès notablement superior al normal dels diners pel risc derivat de l'alt nivell d'impagaments lligat a operacions de crèdit al consum concedides d'una manera àgil (a vegades, afegim ara, mitjançant tècniques de comercialització agressives) i sense comprovar adequadament la capacitat de pagament del prestatari, ja que la concessió irresponsable de préstecs al consum a tipus d'interès molt superiors als normals, que facilita el sobreendeutament dels consumidors, no pot ser objecte de protecció per l'ordenament jurídic. Per tant, la justificació d'aquesta important diferència entre el tipus mitjà aplicat a les targetes de crèdit i revolving no pot fonamentar-se en aquesta circumstància”.

En el nostre particular cas, succeeix, tot i això, que en l'època de la contractació, gener de 2002, el Banc d'Espanya no publicava de forma específica els tipus aplicats a targetes i crèdits revolving, ja que no va començar a tractar separatament aquesta classe de crèdits fins a l'any 2010, però és que tampoc no ens consta el tipus mitjà dels crèdits al consum d'aquell any, ja que la data més pròxima en què existeixen dades el gener de 2003.

Ara bé, sabem dues coses:

La primera, a la vista del document núm. 5 de la contestació i segons refereixen les sentències del TS citades, és que des de 2010, la mitjana de tipus aplicats a crèdits i targetes revolving ronda el 20% anual, considerat per la Sala com "ja molt elevat", amb la consideració afegida que "com més elevat sigui l'índex a prendre com a referència en qualitat d'"interès normal dels diners", menys marge hi ha per incrementar el preu de l'operació de crèdit sense incórrer en usura". Com recorda l'Audiència de Barcelona, en seu **recientíssima** Sentència de la secció 14, del 19 de març de 2021 (**ROJ**: SAP B 3052/2021 - **ECLI**: **APB**: 2021:3052: "tot això suposa que una elevació percentual pel que fa al tipus d'interès mitjà pres com "interès normal dels diners" de les proporcions concurrents en aquest supòsit, sent ja tan elevat el tipus mitjà de les operacions de crèdit de la mateixa naturalesa, determineu el caràcter usurari de l'operació de crèdit"

També sabem que, en la data més propera a la contractació de què disposem de dades, gener de 2003, l'interès mitjà de crèdits al consum d'1 a 5 anys era d'una TAE del 8,91%.

Amb aquests mateixes dades, no fa tant l'Audiència de Saragossa, en Sentència de la secció 5a, núm. 159/2017, de 21 Mar. 2017, va considerar nul per usurari un crèdit revolving celebrat el juny de 2002 amb una TAE estipulada del 20,9%, ponderant, precisament, que el tipus mitjà dels crèdits al consum de la data més pròxima en què existeixen dades el gener de 2003 era del 8,91%.

Molt però recentment, el SAP Astúries, secció 6, del 10 de maig de 2021 (**ROJ**: SAP O 1534/2021 - **ECLI**: **APO**: 2021:1534), conté la següent reflexió:

“El problema es planteja a l'hora de prendre un índex a què es fa referència en contractes celebrats amb anterioritat a l'existència d'aquest índex diferenciat, ja que fins al mes de juny de l'any 2010 el Banc d'Espanya, englobava els tipus d'interès de les targetes de crèdit en la modalitat de crèdit al consum stricto sensu. En aquests casos tenint en compte que han de procurés unes pautes homogènies en la determinació en cada cas del caràcter usurari o no de l'interès controvertit, prenent sempre com referència paràmetres o índexs objectius, com són en paraules de la [STS](#) de 4 de març passat, "les dades sobre índexs mitjans recollits en les estadístiques oficials del Banc d'Espanya, elaborades en base dades que li són subministrats per les entitats sotmeses a la seva supervisió", aquesta Sala ve estimant que l'índex a què es fa referència, partint d'aquest preu mitjà ponderat, el serà tot aquell que superi el doble de l'interès mitjà normal de mercat dels préstecs al consum, criteri aquest que és el que aplica la recorreguda contra i que justifica, ja que es raona en la mateixa, el manteniment de la declaració de nul·litat acordada”.

La nostra Audiència de Lleida ha vingut anul·lant per usuraris els contractes en què la TAE aplicada és substancialment superior al normal, entenent per tal el que superi en més del doble l'habitual publicat pel Banc d'Espanya, concretament, la Taxa mitjana ponderada de tots els terminis (TAE) de crèdits al consum.

Així, les sentències de 2 de maig de 2016, 3 de maig de 2018, de 24 de maig de 2018, la de 29 de març de 2019, o la de 20 de juny de 2017. Aquesta última diu el següent:

“No poden atendre's les al·legacions de la part contra la qual s'apel·la quan sosté que l'interès pactat s'ajusta als interessos remuneratoris que quatre entitats financeres oferien als seus clients en operacions similars (facilitats de crèdit de fins a 4.000 euros en targeta de crèdit de la qual contractació no està vinculada a l'adquisició de béns de consum). En primer lloc, perquè en la comparativa que fa atén a les dades del primer trimestre de 2015, per la qual cosa no es compleix el paràmetre que exigeix la [STS](#) de 25-11-2015, havent d'estar a la data en què es va concertar el contracte. En segon lloc, i en qualsevol cas, perquè precisament les operacions concertades per aquestes mateixes entitats (Cofidis, Banc [Cetelem](#), CaixaBank Consumeix Finance), amb tipus d'interès retributiu superiors al 20% anual, són les estan sent objecte d'anàlisi en nombroses resolucions del Tribunal Suprem i de la jurisprudència menor, declarant la nul·litat del contracte, per ser usuraris els interessos retributius, de conformitat amb els criteris que es deriven de la doctrina exposada ([STS](#) 22 - 2 i 1-3-2013, SAP Barcelona, [sec](#). 14a, 29-12-2015 i [sec](#). 16a, de 4-3-2015; SAP les Balears, [sec](#). 3a, 18-1-2016;

SAP Madrid, [&&&sec&&&. 12 a](#), 4-2-2016, SAP Astúries, [&&&sec&&&. 4a](#), de 25-1-2016 i [&&&sec&&&. 5a](#), 7-10-2016, entre altres moltes)”

La projecció de l'anterior Jurisprudència al cas de les actuacions aboca a l'estimació de l'acció de nul·litat del contracte, per usurari, en ser el tipus d'interès estipulat en el contracte notablement superior al normal dels diners, desproporcionat i mancat de justificació.

En efecte, de conformitat amb la doctrina exposada, és patent que una TAE del 22,95%, no només és superior a la mitjana dels tipus aplicats específicament a les operacions revolving des de 2010 fins a l'actualitat, sinó que supera, i de molt, el doble de la mitjana d'operacions de crèdit al consum publicada pel Banc d'Espanya el gener de 2003, que és la referència més propera que hem trobat al contracte de les actuacions. També hem vist que la TAE aquí aplicada és fins i tot molt superior a unes altres corresponents a operacions de crèdit revolving del mateix any que han estat considerades nul·les per les diferents sentències de les Audiències Provincials.

En definitiva, amb semblant interès, el contracte ha de ser declarat nul per usurari.

#### **QUART.- Efectes i prescripció.**

El caràcter usurari de l'interès remuneratori, en afectar indiscutiblement a un element essencial del contracte, comporta la nul·litat radical del contracte i no només de la clàusula que l'estipula, mentre que les conseqüències d'aquesta nul·litat són, com acabem de veure, les previstes en l'article 3 de la Llei de Repressió de la Usura, això és, el prestatari estarà obligat a lliurar només la suma rebuda; i si hagués satisfet part d'aquella i els interessos vençuts, el prestador tornarà al prestatari el que, tenint en compte el total del percebut, excediu el capital prestat.

Addueix la demandada que l'acció de restitució estaria prescrita pels transcurso del termini de 10 anys que estableix l'article 121-20 del Codi civil de Catalunya, en ser aplicable la prescripció de la legislació catalana, conforme va resoldre la Sala civil i Penal del [&&&TSJC&&&](#) en la seva sentència de 10 d'abril de 2014 ([&&&Roj&&&](#): [&&&STSJ&&&](#) CAT 4523/2014). Aquest termini, de conformitat amb l'article 121-23 del mateix Text Legal i d'acord amb la teoria de l'“[&&&actio&&&](#) nata” començarà a computar-se des que va poder exercitar-se; és a dir, tractant-se de targetes amb efecte [&&&revolvente&&&](#) i, per tant, d'una obligació de tracte successiu, des que l'actor va fer els successius pagaments d'interessos.

Segons l'actora cal distingir entre l'acció de nul·litat, imprescriptible, i l'acció de restitució, que sí seria susceptible de prescripció de conformitat amb els citats articles.

Es basa la tesi de la demandada en el criteri seguit per la Secció 15 de l'Audiència Provincial de Barcelona, que, a partir de les seves sentències de 25 de juliol de 2018 (&&&Roj&&&: SAP B 8760/2018), i 23 de gener de 2019 (&&&Roj&&&: SAP B 270/2019), va iniciar una vida doctrinal sostenint la imprescriptibilitat de l'acció declarativa de nul·litat i la &&&prescriptibilidad&&& de l'acció de restitució, doctrina que ha reiterat en la seva sentència de 10 de setembre de 2020 (&&&Roj&&&: SAP B 7927/2020), després d'analitzar les sentències del &&&TJUE&&& de 9 i 16 de juliol de 2020.

Ara bé, aquesta línia jurisprudencial, de moment i que conegui aquest jutjador, no és majoritària en la denominada jurisprudència menor i, a més, no es refereix específicament a l'acció de nul·litat per usura, a l'empara de la Llei de 23 de juliol de 1908, sinó al control d'&&&abusividad&&& de determinades clàusules contractuals contràries a la legislació protectora dels consumidors.

El SAP Barcelona de 10 de setembre de 2020 raona de la següent manera:

"No estimem que estiguem davant una única acció de nul·litat imprescriptible i que no puguem distingir, com fa de forma gairebé unànime la doctrina, entre l'acció declarativa de nul·litat i l'acció de remoció dels efectes. Freqüentment ambdues accions s'han exercitat de forma separada. De fet, aquest Tribunal, fins a la referida Sentència de 25 de juliol de 2018, només havia tingut ocasió de pronunciar-se sobre accions merament declaratives de nul·litat de la clàusula de despeses. El Tribunal Suprem, d'igual manera, va conèixer d'una acció col·lectiva de nul·litat, declarant abusiva la clàusula que imputa indiscriminadament al consumidor totes les despeses i els impostos derivades de l'operació (Sentència de 23 de desembre de 2015). Sobre la base del caràcter abusiu de l'atribució sense matisos de totes les despeses al prestatari, la recent Sentència de 15 de març de 2018 (&&&ECLI&&& ÉS: TS: 2018:848) assenyala que han de ser els tribunals qui decideixin i concretin "en processos posteriors, davant les reclamacions individuals dels consumidors, com es distribueixen en cada cas les despeses i impostos de l'operació (fonament quart, apartat quart)." Aquesta acció presenta perfils propis i apreciem el seu caràcter autònom pel que fa a l'acció principal de nul·litat. D'aquesta manera, a diferència del que passa amb la restitució dels efectes de la clàusula terra, en aquest cas, declarada la nul·litat de la clàusula de despeses, l'acció no és restitutòria o de devolució de les quantitats percebudes pel banc en aplicació de la clàusula, sinó que es tracta d'una acció de reemborsament de quantitats percebudes per tercers (el notari, el Registre, el gestor o l'Administració Tributària). Hi ha qui sosté que l'acció té naturalesa rescablatòria o que se sustenta en l'article 1.158 del Codi civil (acció de repetició per pagament a compte d'un altre) o en article 1.895 del mateix Codi (cobrament de l'indegut). La remoció d'efectes, d'altra banda, no és automàtica, atès que per a la distribució de les despeses caldrà estar al que disposin les Lleis

sectorials i a les particulars circumstàncies de cada cas (part que ha sol·licitat els serveis o en del qual interès s'han prestat, acords entre els contractants...)"

Tenint en compte els fonaments d'aquesta decisió, és més que dubtós que la citada doctrina sobre el desmembrament entre l'acció **merodeclarativa** de nul·litat i la de reemborsament pugui estendre's a l'acció de nul·litat per usura, considerant l'efecte que específicament estableix l'article 3 de la Llei d'**Azcarate**, segons el qual, "si el prestatari hagués satisfet part de la suma rebuda com principal i els interessos vençuts, el prestador tornarà al prestatari el que, tenint en compte el total del percebut, excediu el capital prestat".

En el cas específic de les targetes revolving i com la majoria de les Audiències Provincials, l'Audiència de Lleida ha sostingut el caràcter imprescriptible de l'acció exercida a l'empara de la Llei de repressió de la usura, sense distingir entre l'acció de nul·litat i la de remoció dels seus efectes. Valga per totes, una de les més recents, el SAP Lleida de 27 de juliol de 2020:

"El caràcter usurari del crèdit concedit comporta la seva nul·litat, que ha estat qualificada per aquesta sala com "radical, absoluta i originària, que no admet convalidació confirmatòria, perquè és fatalment esmenable, ni és susceptible de prescripció extintiva (Sentència núm. 539/2009, de 14 de juliol) i, per tant, el prestatari estarà obligat a lliurar només la suma rebuda, al que afegeix el mateix Article 3 que si el prestatari hagués satisfet part de la suma rebuda com principal i els interessos vençuts, el prestador tornarà al prestatari el que, tenint en compte el total del percebut, excediu el capital prestat".

Com exemples recents de decisions d'unes altres audiències en la mateixa línia que la de Lleida, cap esmenar les sentències de Cantàbria, secció 2, del 26 d'abril de 2021 (**ROJ**: SAP S 169/2021 - **ECLI**: ÉS: **APS**: 2021:169); o Madrid, secció 5, del 21 d'abril de 2021 (**ROJ**: SAP C 959/2021 - **ECLI**: ÉS: APC: 2021:959). Les dos citades són posteriors a les sentències del **TJUE** de 9 de juliol i 16 de juliol de 2020, resolent camins qüestions prejudicials, on analitza la limitació dels efectes de la nul·litat d'una clàusula abusiva mitjançant l'establiment d'un termini de prescripció, per bé que no es refereixen a l'acció de nul·litat per usura sinó al control de transparència de **clausulas** abusives imposades a consumidors.

A més a més, encara que s'estimés, a mers efectes **dialecticos** l'aplicació de l'un terme de deu anys per a l'acció de restitució, el termini no hauria començat a córrer sinó des de la comunicació als demandants, el 9 de desembre de 2020, dels moviments del compte (**doc**.1 de la demanda) que és quan els demandants van poder conèixer la suma dels interessos remuneratoris que se'ls venien aplicant, ja que no pot considerar-se acreditat, com pretén la demandada que amb el primer rebut mensual, l'actora ja conegués el tipus d'interès aplicat.

Aquest criteri és el que acull, per exemple, l'Audiència de Barcelona en Sentència de la seva secció 4, del 21 de maig de 2021 (ROJ: SAP B 5064/2021 - ECLI: ES: APB: 2021:5064), que diu:

“Hem de recordar que el còmput del temps de la prescripció s'inicia des del dia en què l'acció pot exercitar-se, i de conformitat amb reiterada doctrina assegurada per TS, la possibilitat d'exercici de l'acció, que marca l'inici del còmput del termini de prescripció, té un caràcter objectiu, però també subjectiu, perquè el còmput no pot començar abans que el titular del dret conegui que pot exercitar l'acció i, a més, conegui totes les bases necessàries per exercitar-la eficaçment. A més, la indeterminació del dia inicial del còmput del termini de prescripció, o els dubtes sobre el mateix, no ha de resoldre's en contra de la part a del qual favor juga el dret reclamat, sinó en perjudici de la part que pretén la seva extinció. Per tot això procedeix desestimar el motiu d'oposició, com ja va fer la sentència apel·lada, ja que la fixació de la data de certificació adjuntada es cohonesta amb el criteri establert en l'article 121.23 del CCC, ja que només des d'aquest moment va conèixer l'abast del deute, en ser el contracte de durada indefinida, i va poder exercitar l'acció”.

#### **CINQUÈ.- Control de transparència de les clausules contractuals.**

Havent-se donat lloc a la nul·litat del contracte, per usurari, resulta innecessari l'examen de la nul·litat en particular de les clàusules sobre interès remuneratori i comissió per reclamació extrajudicial, basant-se en el seu caràcter abusiu, resultat de la no superació dels controls d'incorporació i de transparència.

No obstant això, als efectes de no deixar sense resposta a una de les qüestions nuclears que va ser objecte de discussió, convé deixar assegut de forma succinta que aquest jutjador comparteix la tesi sostinguda per l'actora que aquestes clausules no supera el control de transparència.

L'examen de l'únic document contractual signat pel demandat (doc. núm. 2 de la demanda), permet observar en l'anvers de l'imprès, res no es diu sobre el cost del crèdit, (com hauria de, tractant-se d'un element essencial i estructural del contracte) i només en el revers, on es recullen en lletra microscòpica i il·legible les condicions generals, és on apareix (segons s'informa per la demandada en el seu escrit d'al·legacions, perquè és impossible llegir-ho) confosa entre totes les altres reglamentacions, sense cap ressalt i amb el mateix tipus de lletra il·legible, les clàusules referida al preu del contracte, o a l'efecte revolving. Encara admetent, fent un exercici de fe, que el que indica la demandada és el cert, el caràcter il·legible de les clausules, donada la seva lletra diminuta, fa impossible cap judici addicional sobre la comprensibilitat de la clàusula, més enllà que la mateixa es troba, diluïda confosa entre totes les altres, cosa que, encara en cas que pogués llegir-se, dificulta la comprensió així com una comparació fiable amb els préstecs oferts per la competència, tot això retalla els drets legítims del consumidor. Especialment tenint en compte l'efecte

revolving del crèdit, cosa que fa que ens trobem davant un producte qualificat pel Banc d'Espanya com a complex, que pot comportar que no només no s'amortitzi el deute, sinó que aquesta augmenti, tal com va succeir en el cas a de les actuacions.

En aquestes condicions no pot pretendre's que el consumidor s'hagués llegit, entès i assimilat tot el text del revers de l'imprès, en el moment de la contractació. El legislador ha estat conscient de la importància d'aquest aspecte a les fins que el client i consumidor pugui assolir en el moment precontractual un coneixement **&&&cabal&&&** i suficient sobre els elements essencials del contracte que li permetin comparar altres ofertes del mercat i decidir, fins al punt que, pel que fa al cas, la Circular del Banc d'Espanya núm. 5/12, de 27-VI (posterior a la subscripció del contracte, però vàlida quant element interpretatiu de la legislació i doctrina aplicable), ja obliga a ressaltar en la informació precontractual determinades elements del contracte, relatius als tipus d'interès i les comissions habitualment aplicades als serveis bancaris-Norma Tercera-, sense que puguin ressaltar-se altres conceptes o dades diferents d'ells, ni utilitzar-se el mitjà que s'usi per destacar aquesta informació, com, per exemple, negretes o majúscules, per a cap altra informació, inclosos els títols del document, tot això per tal d'evitar que perdin presència i que es menyscabi la seva transcendència entre les altres condicions del producte o servei-Norma 7-; i estableix de manera expressa que la lletra tindrà una mida apropiada per facilitar la seva lectura i en cap cas inferior a un mil·límetre i mitjà-Norma 10-.

En definitiva, no pot sinó estimar-se que la clàusula encertin-te als interessos remuneratoris que pertany a l'àmbit de les condicions essencials del contracte i constitueix un dels seus elements definitoris, s'incorpora en el revers del document contractual, en uns caràcters d'impossible lectura ni encara amb lupa, i emmascarada al costat d'una multiplicitat d'informació, que dilueix l'atenció del consumidor dins un extens document en què no es destaca de cap manera tal element essencial, malgrat la possibilitat de tal realçament, bé mitjançant la seva inclusió en l'anvers del contracte, donat el caràcter concís de tal clàusula, bé mitjançant la utilització dels signes gràfics pertinents que permetin atreure l'atenció del consumidor.

El mateix i pels mateixos motius pot dir-se pel que fa a unes altres **&&&clausulas&&&** com la que estableix una comissió per impagats, o sobre la contractació d'un segur que ni tan sols apareix subscrit pels demandants.

### **SISÈ- Costes**

Estableix l'article 394 LEC que les costes s'imposaran a la part que hagi vist rebutjades totes les seves pretensions, llevat que el tribunal apreciï, i així el raoni, que el cas presenta seriosos dubtes de fet o de dret, cosa que no és el cas de les actuacions.

Vistos els preceptes legals citats i altres de general i pertinent aplicació

## DECISIÓ

Que **estimant íntegrament la demanda** interposada per la pel procurador Sr. JAUME MOYA MATAS en representació de \_\_\_\_\_, contra COFIDIS, S.A, declaro la nul·litat radical per usura del contracte de crèdit subscrit per mestresses parts el 14 de gener de 2002, amb l'efecte de tenir-se que restituir les parts seus recíproques prestacions en la forma prevista en l'article 3 de la Llei de Repressió de la Usura, de manera que la demandada tornarà a lloa prestataris el que, tenint en compte el total del percebut durant la vida del contracte, excediu el capital prestat, això són, 13.579,71 euros, juntament amb els interessos legals i les costes processals.

**Mode d'impugnació:** recurs d'**APEL·LACIÓ** davant l'Audiència Provincial de Lleida (article 455 de la LEC).

El recurs s'interposa mitjançant un escrit que s'ha de presentar en aquest Òrgan dins el termini de **VINT** dies, comptats de l'endemà de la notificació, en què s'ha d'exposar les al·legacions en què es basi la impugnació, esmenar la resolució apel·lada i els pronunciaments que impugna. A més, s'ha de constituir, en el compte de Dipòsits i Consignacions d'aquest Òrgan judicial, el dipòsit a què es refereix la DA 15a de la LOPJ reformada per la LO 1/2009, de 3 de novembre. Sense aquests requisits no s'admetrà la impugnació (articles 458.1 i 2 de la LEC).

Així per aquesta sentència, així ho dispo, ho mano i ho signo.

El jutge

Les persones interessades queden informades que les seves dades personals s'han incorporat al fitxer d'assumptes de l'oficina judicial, sota la custòdia i responsabilitat d'aquesta, on es conservaran amb caràcter confidencial i únicament per al compliment de la tasca que té encomanada, i es tractaran amb la màxima diligència.

Així mateix, queden informades que les dades que conté aquesta documentació són reservades o confidencials, que l'ús que se'n pugui fer ha de quedar circumscrit a l'àmbit del procés, que se'n prohibeix la

transmissió o comunicació per qualsevol mitjà o procediment i que s'han de tractar exclusivament per a finalitats pròpies de l'Administració de justícia, sens perjudici de les responsabilitats civils i penals establertes per al cas que se'n faci un ús il·legítim (Reglament EU 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell i Llei orgànica 3/2018, de 6 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals).

## **INFORMACIÓ PER ALS USUARIS DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA:**

*En aplicació de l'Ordre JUS/394/2020, dictada amb motiu de la situació sobrevinguda amb motiu de la **COVID-19**:*

- L'atenció al públic en qualsevol seu judicial o de la fiscalia es farà per via telefònica o a través del correu electrònic habilitat a aquest efecte, dalt detallats, en qualsevol cas complint el que disposa la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.*
- Per a aquells casos en què resulti imprescindible acudir a la seu judicial o de la fiscalia, serà necessari obtenir prèviament la corresponent esmena.*
- Els usuaris que accedeixin a l'edifici judicial amb cita prèvia, hauran de disposar i utilitzar màscares pròpies i utilitzar el gel desinfectant en les mans.*